

EILĖRAŠČIAI

LEONARDAS ANDRIEKUS

Leonardas Andriekus – poetas, kunigas, vienuolis, redaktorius, visuomenės veikėjas, žurnalistas, meno kūrinių puoselėtojas. Gimė jis 1914 m. liepos 15 d. Barstyčių kaime (Skuodo rajonas), mirė Brooklyne 2003 m. gegužės 20 d.

L. Andriekaus šimtmečio gimimo jubiliejui paminėti parengėme ir spausdiname pluoštelį jo eilėraščių. Jie anksčiau niekur nėra spaudinti, rasti asmeniniame poeto archyve, esančiame Kryžių kalno pranciškonų vienuolyne, kur saugomas centrinis Lietuvos OFM archyvas. Eilėraščius spaudai iš autentiškų dokumentų parengė Dainius SOBECKIS.

TEN, KUR TU GYVENI

Jūra tamsiai žalia,
O kalnai mėlyni.
Man keliaut nevalia
Ten, kur tu gyveni.

Ten jau kaklas iškeltas
Vandenų pabaisos,
Bangos jūroje šaltos,
Įplauka be šviesos.

Bet vis tiek širdį traukia
Ta klaiki nežinia –
Kraujo putomis liaukis
Atbaidyti mane.

Kennebunkport, 1975-01-22

SARGYBOJE

Tu prižadina manąją sielą
Iš bejausmio letargo,
Ir, pajutęs įgimtą gėlą,
Aš likau prarajų tavo sargu.

Su manim nebudėjo mėnulis,
Nebendravo vidurnakčių žvaigždės,
Kai parodė kruvinus pūlius
Prarajų atsižiojusios žaizdos.

Kitas būtų iš baimės pravirkęs
Ar nuo siaubo iš proto išėjęs –
Čia Hamleto žvėgavo žirgas,
Draskėsi ant uolų Prometėjas...

O dabar jau tylia viešpatauja
Tarp skaudžių gilumų ir kalnynų –
Tyla Dievo kūno ir kraujo,
Mano rantom žaizdas apkabinus.

Kennebunkport, 1975-01-04

MES LIUDIJAM

Mes liudijam, kad saulė leidosi,
Bet ar tekėjo – dar nežinome,
Uždėjusi ant mūsų liūdesio
Ir džiaugsmo savo žymenį.

Už kokius nuopelnus tokia garbė,
Jog saulės atžymėti esame!
Tuoį rojaus paukštė sučiulbės
Apie tą meilę neužgesomą...

Kennebunkport, 1975-02-01

MŪSŲ DAINOS

Nebuvo mūsų dainos skambios
Nei saulės garbei pinamos.
Dainavome graudingais jambais
Ir nuobodžiom tercinomis.

Jos pagimdytos iš kančių,
Bet nieko neapsunkino,
Tik mus pačius, tik mus pačius
Už pretenzingus sakinius.

Kennebunkport, 1975-02-02

Leonardas Andriekus. V. Maželio nuotrauka

KONTRASTAI

Atrodo lygis išlaikytas
Tarp tolumos bei artumos:
Tu išeini – pasauly rytas,
Tu pareini – naktis namuos.

Ar taip jau ir turėtų būti? –
Patsai ne kartą sau tari –
Tau per brangi ana minutė,
Kurią laimėjai pamary!

O visgi baugūs tie kontrastai
Tarp tolumos bei artumos –
Sunku poezijos vaizdus suprasti
Nakties namuos...

Kennebunkport, 1975-01-20

PRIE OKEANO

Mėnulis rodosi apspangęs –
Spalva jo neįjauki.
Linguoja okeano bangos
Prieš apvilktas akis.

(Nukelta į 72 p.)

(Atkelta iš 71 p.)

Kieno, kieno akis – ar mano,
Ar tavo, ar kitų? –
Apakome prie okeano:
Mėnulis, aš ir tu!

Kennebunkport, 1975-01-25

KODĖL?

Kodėl sraigėlė palengva atsiveria,
Kiaute užsirakinusi?
Kodėl atbunda bangos, jūrų dukterys,
Ciklonai vandenynuose?

Gal koks vaitojimas juos ten sujudins,
Ramybėje gyvenusius,
Gal kokios širdys plyšta, skausmo
sklidinos,
Užtvinus kraujui venose?

Neatsakysi man tu, atvira sraigele,
Nei tu atbundanti banga – banga –
Užkauks, užkauks ciklonai prisikėlę,
Ir mes pražūsime staiga...

Kennebunkport, 1975-01-30

PALIKUONIMS

Į žvaigždes ir mėnulį nuskridę,
Broliai, sesės, atminkit ir mus –
Mūsų žvilgsnį viliojo tos sritys
Savo nuotoliu ir šviesumu.

Bet nespėjom užbaigti raketų
Nei skridimams ilgiems atsiduot.

Nuo to žygio mus trukdė kas metą
Šermenims pasirengęs ruduo.

Tik sapne tegalėjom keliauti,
Aplankyti žvaigždes – tik sapne.
Nežinojom, kur baigiasi skliautas,
Ar mus regi mėnulis, ar ne?

Į žvaigždynus laimingai nuskridę,
Broliai, sesės, atminkit ir mus.
Mūsų žvilgsnį viliojo tos sritys
Savo nuotoliu ir šviesumu.

Brooklynas, 1953-02-05

EVERESTAS

Jie ten lipo ir bedugnėn krito,
Nesuspėję pasidžiaugti laime –
Mes pasiekėm ilgesio zenitą,
Jį pasiekėme beveik savaime.

Gimus neaukštai nuo jūros lygio,
Tokį rekordą paimt ne juokas,
Bet lengvai pasisėkė tas žygis,
Kai lakštingalos prie upių suokė.

Neturėjome geresnio maisto,
Kaip tiktai tą juodą duonos plutą.
Valgėme ją, prakaitu palaistę –
Žingsniams ritmą padavė gegutė.

Jie ten lipo ir bedugnėn krito,
Nesuspėję pasidžiaugti laime –
Mes pasiekėm ilgesio zenitą,
Galima sakyti, beveik savaime.

Nereikėjo laukti gero oro
Nei gausingų palydovų vestis –

Leonardas Andriekus. J. Grikenio nuotrauka

Su daina žygiavo ilgos voros
Į viršūnę balto Everesto.

Bet kodėl gražuolė karalienė
Nepasveikino, neatsiuntė medalio,
Ir nežino dar šitos naujienos
Tolimieji kontinentai, salos?

Kennebunk Port, 1953-06-29

Žemaitija. Danutės Mukienės nuotrauka